

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2024 | Week 46

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577 - 491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: diaken E. Mulder

Spoekeboompje 49

8075 DJ Elspeet

Tel. 06 - 12897617

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V. zondag 17 november 2024

09.30 uur ds. M. van Kooten

15.00 uur ds. M. van Kooten

Collecten

1. Diaconie

2. Kerk

3. Instandhouding predikantsplaats (extra collecte)

Van harte aanbevolen

Kinderoppas

Annemiek Stelwagen-Berkhout, Arita Huisman-Buijtenhuis en Charlotte Schrijver

Catechisaties

De jongelui van het eerste uur moeten leren vraag en zondag 2 van de Heidelbergse Catechismus en maken de opdrachten op blz.20. De jongeren van het tweede uur moeten leren vraag en antwoord 56 van de

Heidelbergse Catechismus en maken de verwerking en opdrachten op blz.15. De jeugd van het laatste uur moet leren vraag en antwoord 114 en 115 van de Heidelbergse en/of de leervragen op blz 48 en maken de opdrachten 4, d en e op blz. 45 van De enige troost deel 3. De vrijdagavondcatechisanten moeten leren blz.74 en maken de de opdrachten op blz 76 en 77 van de Goddelijke waarheden deel 1.

Zondagsschool 'Abia'

Beste kinderen van de zondagsschool,

Denken jullie er aan om je keuze voor het kerstboek uiterlijk aanstaande zondag 17 november in te leveren? Bedankt alvast!

Nogmaals ter info: De gezamenlijke Kerstviering van de zondagsschool en verenigingen zal dit keer plaatsvinden op D.V. maandagavond 23 december om 19.00u in de kerk. Iedereen van harte welkom!

Hartelijke groet van het team van de zondagsschool

Kaartje van de zondagsschool

Afgelopen week kregen al de kerkenraadsleden een kaartje van de zondagsschool in de brievenbus namens de groepen 1 en 2 van de zondagsschool. Het was voorzien met een afbeelding van Elia onder de jeneverstruik met een kruikje water en een ronde koek dat een engel had neergezet met de bemoediging: 'Sta op, eet, want de weg zou te veel voor u zijn.' Het kleurplaatje was netjes ingekleurd.

In het kaartje was de volgende tekst te lezen:

'Efeze 6:10: 'Voorts, mijn broeders, wordt krachtig in den Heere, en in de sterkte Zijner macht'

We hoorden op de zondagsschool over Elia, een knecht van God. Hij had het moeilijk, maar God zag hem en zorgde voor hem. We vinden het daarom

mooi om ook 'de knechten van God' in onze gemeente te bemoedigen met een kaart.'

We hebben dit allemaal zeer gewaardeerd. Het deed me denken aan de te tafelgesprekken van de reformator Luther. Daarin lezen we dat Luther met enkele godgeleerden in vergadering was om de nood van de kerk te bespreken. Keizer Karel had namelijk op allerlei verzoeken om de vrijheid om de Heere te dienen naar Zijn woord weggewuifd. Op die vergadering werd vooral ook gebeden om behoud en redding van de zaak van het Woord. Philippus Melancton was ook op die vergadering. Hij was een wat somber aangelegd man. Hij werd uit de vergadering geroepen voor een bepaalde zaak en verliet zijn broeders in een bedroefde stemming. Even later kwam hij opgeruimd en vrolijk terug. Wat was er toch gebeurd met deze melancholische man Gods? Hij had kinderstemmetjes gehoord die baden en catechismusvragen aan het opzeggen waren bij de vrouwen van enkele predikanten. Hij werd toen bepaald bij de schriftwoorden uit Psalm 8:3: 'Uit de mond der kinderkens en der zuigelingen hebt Gij sterke gegrondvest'. Toen Luther hem vroeg waarom hij zo opgeruimd terug was gekomen antwoordde Pilippus: "Vrienden! laat ons niet zo kleinmoedig zijn, want ik heb gezien, dat er zijn, die voor ons strijden en ons beschermen zullen en tegen elke macht onoverwinnelijk zijn." Toen Luther hem vroeg wie die sterke helden wel niet mochten zijn antwoordde Melancton: "Zwakke vrouwen en kinderen, want ik heb hun gebed gehoord, en ik weet, dat God hen verhoren zal en ons als de getrouwe Vader van onze Heere Jezus Christus niet beschamen zal." Hierop verhaalde hij, wat hij gehoord had. De godgeleerden zagen dit als een wonderbare leiding van God en gingen goedsmoeds verder met hun vergadering'. Zelf kreeg ik twee kaartjes, juist op de dag waarop ik in Jaarsveld, het dorp waar ik ben opgegroeid, een nieuwe predikant mocht bevestigen. Het deed me dubbel goed, vooral omdat mijn bevestiger alhier, ds.P.Molenaar, destijds bij zijn afscheid van Jaarsveld op 13 juni 1976 preekte over Jesaja 53:10b: 'Het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan'. Zo is het. Ondanks het diepe verval van kerk en staat en de ingezonkenheid van de levende Kerk. Zoals we ook lezen in Psalm 103:17-18: Maar de goedertierenheid des HEEREN is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over degenen die Hem vrezen en Zijn gerechtigheid aan kindskinderen; aan degenen die Zijn verbond houden en die aan Zijn bevelen denken om die te doen'.

Mannenvereniging "Onderzoekt de Schriften"

Dinsdag 19 november komt de mannenvereniging DV weer bij elkaar. Geert de Ruiters hoopt de inleiding te verzorgen. Het Bijbelgedeelte voor deze keer is Jakobus 2:1-13 naar aanleiding van de Bijbelstudie in MANkracht nr. 7 van september: 'De koninklijke wet'. Alle mannen vanaf 18 jaar zijn hartelijk welkom in 't Kerkerf, ook als je zomaar een keer wilt komen kijken. We beginnen om 19.30 uur.
Het bestuur

Vrouwenvereniging Wees een zegen

DV woensdag 20 november hopen we elkaar weer te ontmoeten in het Kerkerf. We vragen jullie om bijbelstudie nr. 4 alvast thuis voor te bereiden en de vragen te maken. Het gaat over Ruth 2:1-17 "Ruth op de akker van Boaz". Allemaal weer hartelijk welkom vanaf 19.30 uur!
Hartelijke groet van het bestuur

Senioren contactmiddag en Kerstbijeenkoms

Ook in de komende decembermaand willen we weer een seniorenmiddag organiseren.
Op Deo Volente dinsdag 10 december a.s. hopen we een contactmiddag te houden te houden voor alle senioren van 55+ in de gemeente.
Dan hopen we het heuglijke feit van het Kerstfeest, de geboorte van de Heere Jezus te gedenken.
Voor iedereen zal er een boekje zijn met de liederen, teksten en gedichten om mee te lezen. Maar ook om thuis nog eens door te lezen en er verder over na te denken.
Daarna hopen we met elkaar een gezellige maaltijd te houden.
Komt u ook? Voor vervoer kan gezorgd worden!
Noteert u alvast de datum: 10 december.
Met een hartelijke groet,
De werkgroep seniorenmiddagen.

De geloofsheld van Wittenberg

Na de reformatieherdenking op 31 oktober werd het boekje verkocht van J.Schouten, getiteld 'De geloofsheld van Wittenberg'. Heel wat mensen hebben dit boekje toen gekocht. Hoewel er 76 boeken zijn verkocht is nog steeds grote vraag naar. De opbrengst ervan was bij de reformatieherdenking voor de stichting 'Ismael'. €127,- hebben we aan deze stichting kunnen doorgeven. De uitgever gaf vrij mandaat om daarna de opbrengst ook aan een ander goed doel te schenken. Daar behoefde ik niet voor tot tien te tellen. Uiteraard dacht ik aan het werk van onze Mieneke in Malawi. Wie het boekje graag in bezit wil hebben voor

de (klein)kinderen kan ze aan de pastorie bekomen. De kosten zijn €10,- per stuk, waarvan 20 procent naar het 'goede doel' gaat. Het is een rijk in kleuren geïllustreerd boekje dat met name bedoeld is voor de 11+ jeugd. Ik verzeker u overigens, dat ook de ouderen er een schat van informatie over Maarten Luther kunnen vinden dat op eenvoudige wijze onder de aandacht wordt gebracht. Het boekje is weliswaar ruim een eeuw geleden geschreven maar correct naar de hedendaagse wijze van spreken hertaald door drs.P.H. op 't Hof en J.H.Rozendaal. Met het oog op de decembermaand waarin nog wel eens een boekje cadeau gedaan wordt een echte aanrader.

Misschien een aardig weetje... De auteur van het boek was van 1883 tot 1907 hoofdonderwijzer van de school met de Bijbel te Montfoort en evenzolang voorlezer van de hervormde gemeente aldaar waar ik zelf jarenlang predikant ben geweest.

Komt u/ kom jij ook luisteren?

Donderdagavond 21 november komt dhr. Kwetters een presentatie geven over dak- en thuislozen in Amsterdam.

Wie zijn het? Waarom zijn ze dakloos? Hoe komen ze aan eten? Wat kunnen wij voor deze mensen betekenen? Hoe leven zij en welke lessen kunnen wij hieruit leren?

U/ jij bent van harte welkom in Oranjehof vanaf 19.00 uur. Ingang Gerrit Mouwweg.

De avond begint om 19.30.

Er zal een collecte zijn voor het werk onder dak- en thuislozen.

Zorgcentrum Oranjehof

Staverdensedweg 34

Elspeet

Paul Speratus (1484-1551) (slot)

De vorige keer zagen we hoe Paul Speratus in het gevang terecht kwam om het getuigenis Gods. Maria van Hongarije die heimelijk sympathiseerde met de hervormingsgezinden was een dergenen die hem op vrije voeten wist te krijgen. Waar moest Paul Speratus heen nadat hij weer vrij man werd? De koningin van Hongarije had hem wel vrijgepleit maar de koning stond geheel aan de zijde van de Roomse clerus. In ieder geval was hij in Iglau –hoezeer men hem daarvoor ook gesteund had- niet meer welkom. 'Wel of geen evangelie, wij kiezen voor een genadige koning' reagerden velen. Men had liever de gunst van de aardse koning dan die van de Koning der koningen. Hij vertrok in september 1523 voor enkele maanden naar Trebiz in Bohemen (het huidige Tjechie) gelegen en

predikte in de gehele omgeving het onvervalste woord Gods. Aan het begin van 1524 schreef hij vanuit Wittenberg –waar hij inmiddels verbleef- een nieuwjaarsbrief aan de gemeente Iglau in de hoop dat ze hem weer terug wilden hebben. Hij vermaande hen om zich te laten leiden door de enige echte Bisschop, de Heere Jezus Christus. 'Toorn, woede, afpersing, roof, verbanning, veroordeling, dood, verderf door de wereld –wat men ook wil; de ziel, spreekt Gods woord, kunnen ze niet schaden, ja ook het lichaam niet omdat geen haar van ons hoofd valt zonder de wil van onze hemelse Vader (...) Hebt goede moed, Hij zegt: Ik heb de wereld overwonnen!' De deur bleef desondanka voor Speratus gesloten in Iglau. Inmiddels was hij in Wittenberg Luthers rechterhand bij het vervaardigen van een liedboek voor de kerk. Hij vertrok in augustus 1524 naar het in Oost Pruisen gelegen Koningsbergen waar de luthers gezinde hertog Albrecht van Brandenburg-Ansbach (1490-1568) het bewind voerde. In Koningsbergen kwam hij te werken naast Johann Briesmann (1488-1549) die daar vanaf 27 september 1523 de rechtvaardiging door het geloof alleen had verkondigd in de Dom van Koningsbergen. Op 9 mei 1525 werd Speratus hofprediker van de hertog. Hij kreeg de opdracht om een kerkorde samen te stellen. Ook moest hij uit hoofde van zijn positie als hofprediker visitatiereizen maken door geheel Pruisen. In 1528 gaf hij aan dat de arbeid hem veel te zwaar werd. Hij sprak in dit verband van arbeid met 'zweet en ruwe wortels'. Hij noemde zijn arbeidsterrein zelfs op een gegeven moment 'Egypte'. Overigens gaf hij aan dat de Heere het hem in 'Egypte' ook wel eens tot een 'paradijs' maakte. Hertog Albrecht wist daarop te bewerkstelligen dat hij superintendent (districtspredikant) werd van Pommeren (tegenwoordig noordelijk Polen) terwijl Speratus zich vestigde in Marienwerder, het huidige Kwidzyn. Hoewel hij een minder bewerkelijk werkveld ontving vanwege zijn zwakke gezondheid, was zijn werk in Pommeren verre van eenvoudig. Hij stootte op en stootte zich aan allerlei heidense gebruiken en rituelen die daar gewoon waren. Hij zorgde ervoor dat in de gemeenten waar het ontbrak aan betrouwbare voorgangers Luthers postilles (preekschetsen) onder de aandacht werden gebracht, zodat men leerde op de juiste wijze naar de Schrift te prediken. Bij weigering zich te houden aan de Augsburgse Confessie wachtte ontzetting uit het ambt. Naast het heidendom had Speratus ook veel te doen met de secte der Wederdopers zoals Kaspar Schwenckfield die ogenschijnlijk reformatiegezinnd waren maar in wezen de mensen op een dwaalspoor brachten. Ook was er nog veel Rooms zuurdeeg

waartegen hij had te strijden. De laatste tien jaren van zijn leven leed hij aan slopende ziekte, waarbij hij ook het verdriet kreeg te verwerken over zijn vrouw Anna die hem in die tijd ontviel.

Op 12 augustus 1551 overleed Speratus te Marienwerder. In de Domkerk aldaar werd hij begraven. Eduard Emil Roch die een korte biografie over hem schreef beëindigt zijn betoog met de woorden 'De ijver voor het huis des Heeren waarvan het evangelie van de vrije genade Gods in Christus Jezus is, heeft hem verteerd'.

We vernamen de vorige keer dat Speratus Luther geholpen heeft met het vervaardigen van diens eerste liedboek voor de gemeentezang in 1524 tijdens zijn verblijf in Wittenberg. Ook als hofpredikant van hertog Albrecht van Brandenburg-Ansbach en later als super-intendent van Pommeren heeft hij zich ingezet voor de invoering van gemeentezang. Hij achtte dat niet in het minst voor de jeugd van groot belang. Versjes over 'Maria, de moeder Gods', de aanbedding van de wijzen en allerlei heiligen moesten plaatsmaken voor op de Goddelijke Schrift gegronde liederen en gezangen. Verschillende liederen heeft hij vervaardigd. De bekendste is 'Es ist das Heil uns kommen her'. Hij schreef het op de wijs van een volkslied uit de vijftiende eeuw dat destijds bekend was. Sommige Rooms Katholieken spotten daar destijds mee en hoonden Speratus als doedelzakspeler en straatzanger. Het mag allemaal wat. In 'Es ist das Heil uns kommen her' vinden we als het ware de hele rechtvaardigingsleer gedicht en bezongen. Dat was tevens de beleving van Speratus. Het voert te ver om in deze kerkbode het hele lied bestaande uit veertien strofen weer te geven. Het is de moeite waard ze allen te lezen en te zingen. Het zal dan duidelijk worden dat de vertaling van Ad den Besten voor het Liedboek der kerken -dat ik helemaal citeer- weliswaar in hoofdzaak Speratus lied wel weergeeft maar diens diepgang, pit en merg mist.

Het heil des hemels werd ons deel
alleen door Gods genade.
Wij werkten en wij wonnen veel,
maar alle winst bleek schade.
't Geloof ziet Jezus Christus aan:
wat Hij deed is genoeg gedaan
voor al wie leeft op aarde.

Geen mens kon ooit des Heeren wet,
der mensen maat vervullen;
toen heeft de Zoon zich ingezet
om God en onzentwille
en kwam tot ons, een mens als wij,
maar zonder zonde, waarlijk vrij,
de mens van den beginne.

Om Hem rechtvaardigt nu de Heer'
het leven van ons allen.
God is op ons niet toornig meer,
maar ziet met welgevallen
een volk, gedoopt in Christus' doop,
verenigd in geloof en hoop
en liefde tot elkander.

Want wie hier leeft op zijn gezag,
die is voor God rechtvaardig,
hij vindt zijn handen elke dag
tot goede werken vaardig;
als nieuw wordt rond hem het bestaan
en in hem vangt het voorjaar aan
van 's Heren nieuwe aarde.

Lof Vader, Zoon en Heil'ge Geest,
Hem die voor alle tijden
ons heeft geroepen tot zijn feest,
die zeer ons zal verblijden.
Ja, ons verlangen wordt vervuld
en onze mens'lijkheid onthuld,
zij is in God voleindigd.

Bij de diensten

Komende zondag willen we verder gaan in de morgen-dienst met de preken-serie over Ezechiël. We lezen dit keer het 21e hoofdstuk. In de middagdienst ligt het in de bedoeling het laatste, het 37e artikel van de Nederlandse Geloofsbelijdenis te behandelen. De Heere schenke gezegende diensten.

Ter overdenking

Wat voor het vee de weide is, voor de mens de woning, voor de vogel het nest, voor de vis de stroom, voor de gems de rots, dat is voor de gelovige het woord van de Heilige Schrift (Maarten Luther).